

DER DRAUMAR BLIR RØYNDOM

Finansrapport 2018

Lindås kommune

Mars 2019

1	FORVALTNING AV LEDIG LIKVIDITET OG ANDRE MIDLAR BEREKNA FOR DRIFTSFORMÅL	3
1.1	Fordeling på dei ulike plasseringsalternativ/typer	3
1.2	Bankinnskott	3
1.3	Andre plasseringar	3
1.4	Eigne rentevilkår samanlikna med marknadsrenter	4
1.5	Avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet.	4
2	FORVALTNING AV KOMMUNENS LANGSIKTIGE FINANSIELLE AKTIVA	5
2.1	Fordeling på dei ulike aktivaklassane	5
2.2	Langsiktige plasseringar definert som omløpsmiddel	5
2.3	Langsiktige plasseringar definert som finansielle anleggsmidler	7
2.4	Avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet	8
3	FORVALTNING AV KOMMUNENS GJELDSPORTEFØLJE OG ØVRIGE FINANSIERINGSAVTALAR	9
3.1	Opptak av nye lån i 2018	9
3.2	Samansetjing og verdi av låneporteføljen	9
3.3	Eigne rentevilkår samanlikna med marknadsvilkår	9
3.4	Avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet	10
4	VURDERING OG KVALITETSSIKRING AV FINANSIELL RISIKO	11
4.1	Risikoen for plasseringar av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsformål	11
4.2	Risikovurderingar langsiktig finansforvaltning	11
4.3	Risikovurderingar gjeldsforvaltning	14
4.4	Kvalitetssikring	14

1 FORVALTNING AV LEDIG LIKVIDITET OG ANDRE MIDLAR BEREKNA FOR DRIFTSFORMÅL

1.1 Fordeling på dei ulike plasseringsalternativ/typar

I samsvar med finansreglementet har Lindås følgjande plasseringsprofil på forvaltning av ledig likviditet knytt til driftsformål:

For bankinnskott gjeld følgjande avgrensingar:

- Tidsbinding kan ikkje avtalast for ein periode på meir enn 6 månader.
- Innskott i norske finansinstitusjonar og utanlandske finansinstitusjonar etablert i Noreg. Finansinstitusjonen skal ha en forvaltningskapital på minimum NOK 1 MRD, rating på minimum BBB, og kommunens samla innskott i finansinstitusjonen skal ikkje overstige 2 % av institusjonens forvaltningskapital. Avgrensingane gjelder ikkje for flytande innskott hos kommunens hovudbankforbindelse.

For plassering i rentefond gjeld følgjande avgrensingar:

	Pengemarkedsfond med lav risiko	Pengemarkedsfond	Obligasjonsfond 0,125	Obligasjonsfond 1	Obligasjonsfond 3
Volum	0-100%	0-70%	0-50%	0-30%	0-20%
Maksimal del i fondet	Maks 15% av fondet sin forvaltningskapital (FK)	Maks 10% av fondet din FK	Maks 10% av fondet din FK	Maks 10% av fondet din FK	Maks 10% av fondet din FK

Volum av ledig likviditet og andre midler berekna til driftsformål utover kva som trengs til dekning av kommunen sine løpande forpliktingar

1.2 Bankinnskott

Tabellen viser korleis ledig likviditet og andre midlar har vore plassert i bank.

SR-bank er kommunen sin hovudbank.

Rentevilkåra på innskott etter denne avtalen er lik NIBOR 3 mnd. frå Noregs Bank + 0,3%. Bankavtalen betyr ikkje at kommunen er forplikta til å plassere ledige midlar hos SR-bank. Renta per 31.12.2018 var 1,57 %.

Kassebeholdninga og bankinnskota har utvikla seg slik som vist i tabellen:

Kasse, bankinnskott	Rekneskap 2018	Rekneskap 2017	Rekneskap 2016	Rekneskap 2015	Rekneskap 2014
Kasse	43	46	42	37	47
Bankinnskudd	318 663	359 670	419 833	346 698	388 391
Sum	318 706	359 716	419 875	346 735	388 438

1.3 Andre plasseringar

Plasseringar berekna til driftsformål	Rekneskap 2018	Rekneskap 2017	Rekneskap 2016	Rekneskap 2015	Rekneskap 2014
Aksjar og andelar		0	0	0	0
Sertifikat		0	0	0	0
Verdipapir	61 189	60 307	0	0	0
Sum	61 189	60 307	0	0	0

Lindås kommune plasserte 01.08.17 60.000.000 kr i pengemarkedsfondet Pluss Likviditet II.

1.4 Eigne rentevilkår samanlikna med marknadsrenter

Bankinnskot

Renteinntektene av midlar plasserte i bankane dei siste fire åra:

RENTEINNTEKTER AV	Rekneskap	Rekneskap	Rekneskap	Rekneskap	Rekneskap
BANKINNSKOT	2018	2017	2016	2015	2014
	4 549	6 009	6 017	7 836	11 164

Samla er det i 2018 bokført 4,5 mill. kr i renter frå bankinnskot.

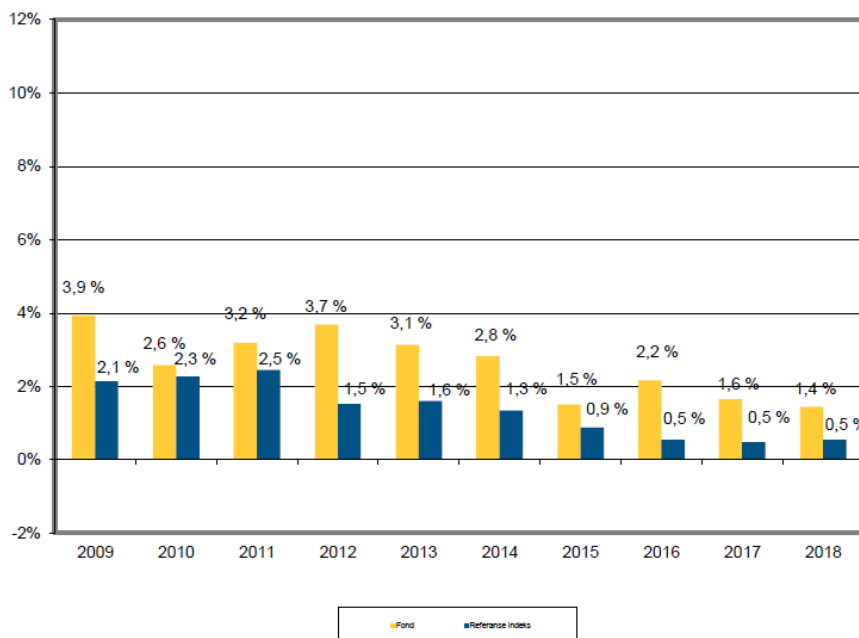
Pengemarkedsfond

Lindås kommune plasserte 01.08.2017 60.000.000 kr i pengemarkedsfondet Pluss Likviditet II. Fondet er per desember 2018 rangert på førsteplass av alle lavrisikofond registrert på Oslo Børs.

Avkastning på fondet var i 2018 1,43%, etter at det er korrigert for forvaltningshonorar.

RENTEINNTEKTER AV	Rekneskap	Rekneskap	Rekneskap	Rekneskap	Rekneskap
PENGEMARKEDSFOND	2018	2017	2016	2015	2014
	928	1 022			

Historisk avkastning på Pluss likviditet II samanlikna med referanseindeks (blå søyle er referanseindeks, gul søyle viser avkastning på fondet:

1.5 Avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet.

Det er ikkje avvik mellom Lindås kommune sitt finansreglement og faktisk forvaltning i 2018.

2 FORVALTNING AV KOMMUNENS LANGSIKTIGE FINANSIELLE AKTIVA

2.1 Fordeling på dei ulike aktivaklassane

Aksjar, andelar, obligasjonar og utlån med løpetid utover eit år kan klassifiserast som finansielle anleggsmidlar. Formålet og intensjon med desse vil i stor grad vere retningsgjevande sett i høve til klassifiseringa som anleggsmiddel. Døme på finansielle anleggsmidlar er utlån til privatpersonar og bedrifter (etableringslån, utlån til bedrifter - både kommunale og andre), eigenkapitalinnskot i pensjonskassar, kjøp av aksjar og andelar i bedrifter som kommunen har ei spesiell interesse av å engasjera seg i eller som er næringspolitisk eller samfunnsmessig motivert (til dømes attføringsbedrifter, kommunale næringselskap, energiverk o.a.).

Finansielt motiverte investeringar i verdipapir (aksjar, obligasjonar, fond m. v.) vil alltid vera omløpsmidlar (driftslikviditet) uavhengig av kva tidshorisont kommunen har for denne plasseringa. På grunnlag av dette har vi skilt det som er plassert langsiktig i finansmarknaden (og klassifisert som omløpsmiddel) og det som er definert som finansielle anleggsmidlar, jf. Tabellene under.

Tabellen gir oversyn over utlån, aksjar og andelar (i 1000 kr):

Plasseringar - langsiktig	Rekneskap 2018	Rekneskap 2017	Rekneskap 2016	Rekneskap 2015	Rekneskap 2014
Aksjar og andelar	26 084	0	0	0	0
Sertifikat		0	0	0	0
Verdipapir	72 599		0	0	0
Sum	98 683	0	0	0	0

Utlån, aksjar og andelar	Rekneskap 2018	Rekneskap 2017	Rekneskap 2016	Rekneskap 2015	Rekneskap 2014
Utlån	218 857	179 865	169 125	186 583	186 319
Aksjer og andelar	274 066	270 621	267 484	262 839	260 430
Sum	492 923	450 486	436 609	449 422	446 749

Sjå pkt. 2.2.1 og 2.2.2 for utfyllande detaljar.

2.2 Langsiktige plasseringar definert som omløpsmiddel

I oktober 2018 plasserte Lindås kommune 100 000 000 kr i finansmarkedet i samsvar med vedtak i kommunestyret. DNB Asset Management ble valgt leverandør, og midlene ble plassert oktober 2018. Det ble valgt en plassering med lav/ moderat risikoprofil, i samsvar med finansreglementet for Lindås kommune. Tillatt plasseringsprofil er vist med maks, nøytral profil er profilen kommunen vil ligge nærmest:

	Nøytral (av omløp)	Min. (av omløp)	Maks. (av omløp)	Referanse*
Bank	0 %	0 %	5 %	
Norsk pengemarked	30 %	10 %	90 %	ST1X (3 mndr stat)
Norske obligasjoner	45 %	10 %	50 %	RM1-RM2 Duration 3 Index NOK UH
Sum rentebærende fond	75 %	65 %	100 %	
Norske aksjer	5 %	0 %	10 %	OSEFX
Globale aksjer	20 %	0 %	25 %	MSCI World TRI
Sum aksjefond	25 %	0 %	35 %	
Sum omløpsportefølje	100 %			

Oversyn over plasserte midlar og endring i marknadsvardi:

Oversyn endra marknadsvardi	NOK
Portefølgjeverdi (NOK) per 31.12.2019	98 683 303
Innbetalt kapital	100 000 000
Endring	- 1 316 697

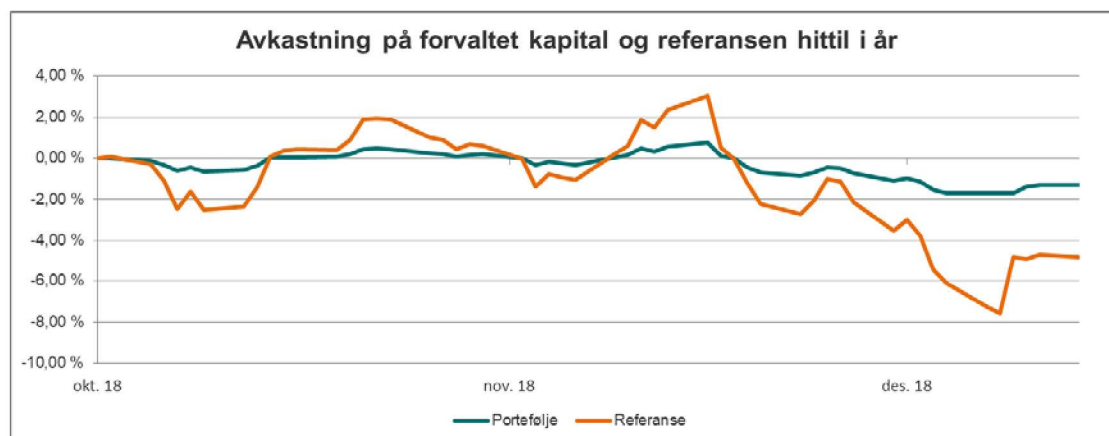
Oversikt over faktisk forvaltet kapital:

Portefølje	Markedsverdi per 31.12.2018	Vekt
Bankkonto for belastning av honorar	2 126	0,00 %
Rentebærende papirer	72 596 951	73,57 %
Aksjer	26 084 225	26,43 %
Totalt Forvaltet Kapital	98 683 303	100,00 %

Når det gjeld rentebærende papir i oversynet over, vil grensene for rentefond i finansreglementet gjelde, då midlene er plassert i DNB Obligasjon (III). DNB Obligasjon (III) er eit fond og det er derfor ikkje ein direkteinvestering i enkeltobligasjon. Lindås kommune har ingen direkte investeringar i enkeltobligasjonar gjennom DNB Asset Management.

Avkastning på forvalta portefølgje:

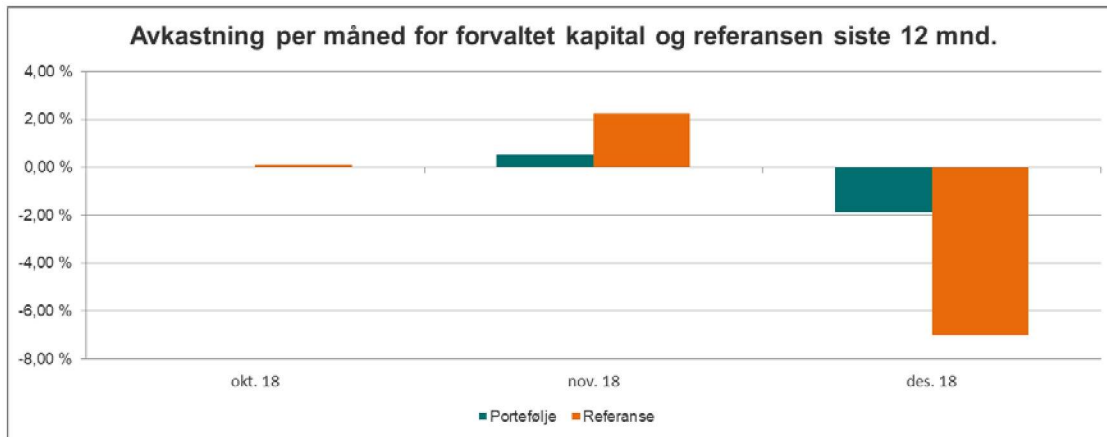
Portefølgje	Avkastning 2018	
	NOK	Prosent
Bankkonto for belastning av honorar	2 126	-2,38 %
Rentebærende papirer	180 376	0,25 %
Aksjer	-1 499 200	-5,44 %
Totalt Forvaltet Kapital	-1 316 697	-1,32 %

Referanseindeks detaljer

Forvaltet Kapital	
Globale Aksjer	80,00 % MSCI World USD (RIN)
Norske Aksjer	20,00 % Oslo Børs Fondsindeks (RIG)

Avkastninga opp mot referanseindeks er vist for det tidsintervallet Lindås kommune har plassert midler. Plasseringa vart gjort i oktober 2018. Når det gjeld aksjar har Lindås kommune plassert i indeksfond, og den mest relevante referanseindeksen å vise til for indeksfond er OSEBX. Finansreglementet viser til OSEFX som referanseindeks for Norske aksjar og eigenkapitalbevis. OSEBX og OSEFX indeksane har i perioden vært nærmest identiske.

2.3 Langsiktige plasseringar definert som finansielle anleggsmidlar

Aksjar og andelar

Tabellen gir oversyn over den delen av anleggsmidlane som gjeld kommunen sine aksjar og andelar (i 1000 kr):

Selskaper	2018	2017	2016	Eigarandel
BKK AS	235 016	235 016	235 016	1,95 %
Knarvik Industri og Miljø AS	600	600	600	100,00 %
Landbrukets eideomsselskap AS	50	50	50	11,80 %
Lindås tomteselskap AS*	2 100	2 100	2 100	100,00 %
Nordhordland Industriservice AS	150	150	150	26,55 %
Sambandet Vest AS	420	367	367	13,75 %
Sum aksjeselskap	238 336	238 283	238 283	
Bergen og omland Havnevesen	1 600	1 600	1 600	16,00 %
NGIR I/S Interessekapital	40	40	40	40,00 %
Sum interkommunale selskap	1 640	1 640	1 640	
Biblioteksentralen L/L	3	3	2	
Egenkapitalinnskudd KLP	34 077	30 685	27 548	
Stallanemarka borettslag	10	10	10	
Sum øvrige selskap og andeler	34 090	30 698	27 560	
Sum aksjar og andelar	274 066	270 621	267 483	

Eigenkapitalinnskottet i KLP er knytt til pensjonsordninga.

Oversyn over utbetalt utbytte dei siste fire åra, som er ført i drifta (i 1000 kr):

UTBYTTE FRÅ SELSKAP	Rekneskap 2018	Rekneskap 2017	Rekneskap 2016	Rekneskap 2015	Rekneskap 2014
BKK	10 450	9 857	8 779	7 813	15 611
Lindås tomteselskap AS	0	0	0	500	3 000
	10 450	9 857	8 779	8 313	18 611

Totalt utbetalt utbytte er 10,45 mill. kr i 2018. Utbytte er ført i drift.

Avkastning på finansielle anleggsmidlar:

Kommunen har i 2018 henta utbytte frå BKK AS. Avkastninga i prosent på aksjeposten i BKK vil vera avhengig av om ein legg til grunn bokført verdi eller ein verdijustert eigenkapital. Det eksisterer ikkje slik administrasjonen oppfattar det, ein objektiv verdijustert eigenkapital for BKK.

Når det gjeld utlåna, så betalar kundane renter i samsvar med gjeldande regelverk fastsett av Husbanken. Kommunen tek ein margin på + 0,25%.

Utlån

Utviklinga dei siste åra for desse aktiva, i 1000-kr:

Utlån formidlings-/startlån	Rekneskap 2018	Rekneskap 2017	Rekneskap 2016	Rekneskap 2015	Rekneskap 2014
Utlån	173 717	167 015	156 127	158 280	161 979

Dette er midlar som kommunen låner i Husbanken, og låner ut vidare til kjøp/bygging av bustad eller refinansiering av bustad. Låna vert sikra med pant i fast eigedom. Utlåna auka netto med 6,7 mill. kr i 2018.

Det er forskottert 26,6 mill. kr til Sjurset – Litlås og 9,2 mill. kr til Storemyra i 2018 i samsvar med vedteken budsjett og økonomiplan. Frå tidligare er det forskottert 7 mill. kr til statens vegvesen vedkommune Rv57/Rv656.

2.4 Avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet

Det er ikkje avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet.

3 FORVALTNING AV KOMMUNENS GJELDSPORTEFØLJE OG ØVRIGE FINANSIERINGSAVTALAR

3.1 Opptak av nye lån i 2018

Det vart i 2018 teke opp lån på 272,6 mill. kr til generelle investeringar, til sjølvfinansierande vass-verksutbygging og avløpsrenseanlegg og til vidare utlån (formidlingslån/ startlån gjennom Husbanken)

Opptak lån til eigne investeringar og til vidare utlån (formidlingslån)

Tabellen gjev oversyn over lån som kommunen har teke opp, korrigert for utlån til andre. Netto lånegjeld pr. innbyggjar er utrekna i kroner.

Lånegjeld	Rekneskap 2018	Rekneskap 2017	Rekneskap 2016	Rekneskap 2015	Rekneskap 2014
Langsiktig gjeld	1 527 403	1 253 490	1 190 117	1 108 159	1 139 708
Utlån formidlingslån	-232 275	-219 981	-220 846	-235 469	-231 130
Sum netto lånegjeld	1 295 128	1 033 509	969 271	872 690	908 578
Netto lånegjeld pr. innbyggjar	81 908	65 699	62 105	56 661	61 308

Oversyn over tal innbyggjarar som ligg til grunn for utrekninga av netto lånegjeld pr. innbyggjar:

FOLKETAL	2018	2017	2016	2015	2014
Innbyggjarar pr. 31.12.	15 812	15 731	15 607	15 402	14 820

Konvertering av eldre lån så langt i året.

Ingen eldre lån blei konverterte i 2018.

3.2 Samansetjing og verdi av låneporteføljen

Summen av alle låna hos dei einskilte bankane, fordelt på formidlingslån/startlån og andre lån:

Långevarar	Rekneskap 2018	Rekneskap 2017	Rekneskap 2016	Rekneskap 2015	Rekneskap 2014	Rekneskap 2018
Formidlingslån						
Husbanken	228 563	215 856	216 309	230 519	225 768	15 %
Kommunalbanken	3 712	4 125	4 537	4 950	5 362	0 %
Andre lån						0 %
Husbanken	18 314	19 384	20 811	22 047	23 253	1 %
Kommunalbanken	1 276 814	1 014 125	948 640	850 643	885 325	84 %
Sum lånegjeld	1 527 403	1 253 490	1 190 297	1 108 159	1 139 708	100 %

Løpetid for passiva og gjennomsnittleg rentebinding

Det er to lån med fastrente i Husbanken med hhv. 3,9% og 3,7%, som saman utgjør 27,8 mill. kr. El- lers har låna flytande rente. Låna med fastrente utgjør 1,82% av den totale låneportefølgjen.

3.3 Eigne rentevilkår samanlikna med marknadsvilkår

Lindås kommune har pt. ikkje aktiv gjeldsforvaltning med korte lån. Det har vore gjennomført anbod på låneopptaka for dei lange lånene Lindås kommune har tatt opp, og vi har såleis oppnådd dei rentevilkåra marknaden har for lange lån. For låna i Kommunalbanken var den flytande pt. renta per 31.12.2018 1,95%.

3.4 Avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet

Det er ikkje avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet per desember 2018.

4 VURDERING OG KVALITETSSIKRING AV FINANSIELL RISIKO

4.1 Risikoen for plasseringar av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsformål

Ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsformål er no som nemnt ovanfor utelukkande plasserte i norske bankar, eller i pengemarkedsfond som kun plasserer i stats- og statsgaranterte papirer, papirer utstedt eller garantert av kommuner og fylkeskommuner, samt banker og kredittforetak. Fondene plasserer ikkje i industrilån eller ansvarlige lån. Gjelden til Lindås kommune er utelukkande tatt opp i norske banker, Husbanken og Kommunalbanken.

Ser ein desse to gruppene i samanheng er derfor renterisikoen låg. Aukar p.t. renta for gjelda, vil vi også få høgare renteinntekt for dei plasserte midlane som dekker opp for noko av renteauken.

Lindås kommune er utsett for låg finansiell risiko når det gjeld midlar berekna til driftsformål. I 2017 var det ein endring i samansetninga då Lindås kommune per august 2017 plasserte 60 000 000 kr i pengemarkedsfondet Pluss Likviditet II. Fondet har låg risiko. Det har ikkje vore endringar i 2018.

PLUSS Likviditet II er et alternativ til bankinnskudd og annen plassering av overskuddslikviditet for andelseiere som plasserer store beløp i pengemarkedet. Fondets stabile avkastning gjør det spesielt anvendelig for plassering av kortsiktig likviditet. Fondet har kr. 50 millioner som minimumsinnskudd. Fondet har en lav risikoprofil, og stiller meget strenge krav til soliditeten i de aktuelle plasseringsobjektene, og tilfredsstiller Finanstilsynets regler om 20 prosents kapitalvektning for pensjonskasser. Fondet plasserer dermed kun i stats- og statsgaranterte papirer, papirer utstedt eller garantert av kommuner og fylkeskommuner, samt banker og kredittforetak. Fondene plasserer ikkje i industrilån eller ansvarlige lån.

Pengemarkedsfondet plasserer pt. kun i verdipapirer utstedt av bank og bankinnskudd. Porteføljens rentefølsomhet skal ikke overstige 0,5 år. Endringer i rentenivået har derfor liten effekt på kursutviklingen. Avkastningen i fondet vil kunne variere noe fra dag til dag, men vil over tid følge svingningene i pengemarkedsrenten. Det er ingen gebyrer ved tegning eller innløsning av andeler. Andelseiere kan dermed flytte sine midler raskt og kostnadsfritt mellom de rentebærende fondene. Det går normalt to virkedager for å realisere pengene i fondet.

4.2 Risikovurderingar langsiktig finansforvaltning

Jmf. Finansreglementet til Lindås kommune skal finansrapporten vise den absolutte risikoen i forvaltninga av langsiktige finansielle aktiva. Dette skal vises gjennom å beregne rullerande standardavvik over 36 måneder. Dette er et måltall som viser hvordan portefølgjen svinger i forhold til referanseindeksen

I tillegg skal det komme fram kva den relative risikoen i forvaltninga av langsiktige finansielle aktiva er, og dette skal vises gjennom å beregne rullerande relativ volatilitet. For å vise dette, beregner vi standardavviket til differansen mellom faktisk avkastning og strategi (forventet) avkastning over 36 måneder

Årlig skal det i tillegg rapporterast om porteføljens samla tapsrisiko, målt ved en stresstest som tar omsyn til samvariasjon (Kredittilsynet el.l.), basert på faktisk utnytting av risikorammer.

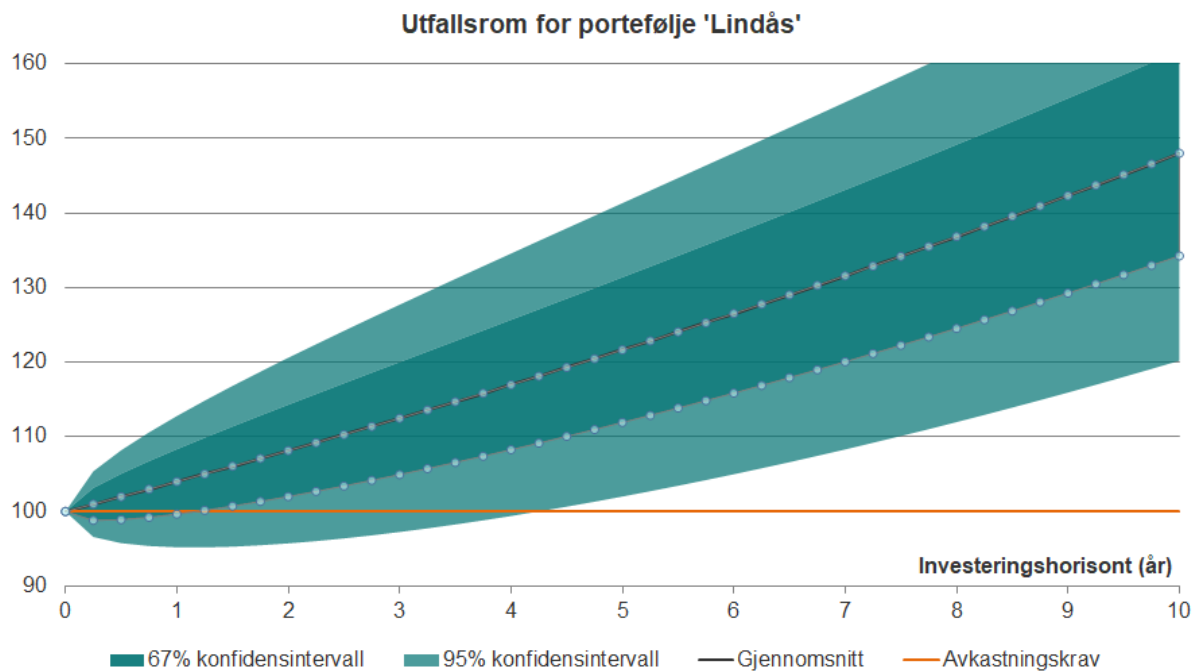
Oversyn over risikoberekningar:

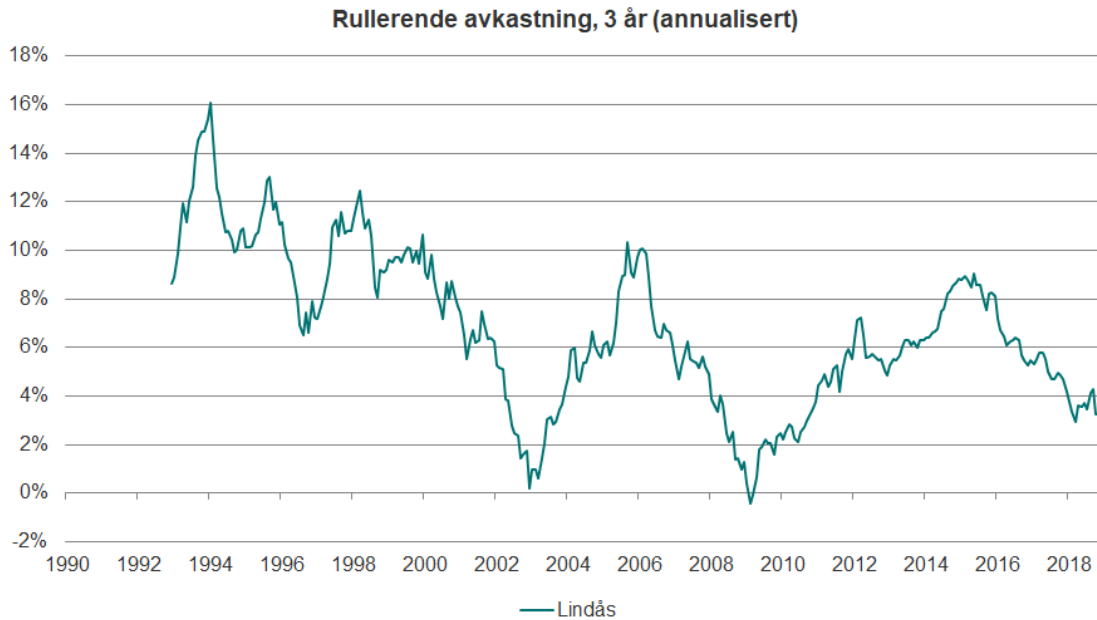
	Lindås
Value at Risk (VaR)	
Forv. - 1 std. (83 % konf.)	-0,5 %
Forv. - 1,65 std. (95 % konf.)	-3,4 %
Forv. - 3 std. (99.5 % konf.)	-9,5 %
Utfallsrom (1 år)	
Forv. - 1 std. (68 % konf.)	-0,5 % 8,5 %
Forv. - 1,96 std. (95 % konf.)	-4,8 % 12,8 %
Forv. - 2.58 std. (99 % konf.)	-7,6 % 15,6 %
Sannsynlighet for negativ avkastning	
1 års horisont	18,6 %
3 års horisont	5,4 %
5 års horisont	1,5 %
10 års horisont	0,0 %

Om relativ risiko og relativ volatilitet i den forvalta portefølgjen

Aksjeeksponeringen i portefølgjen består av indeksfond. Den relative risikoen og volatiliteten mot benchmark vil derfor være tilnærmet 0. Det er kun rentedelen av portefølgjen som vil kunne avvike fra indeks, men her vil avvikene være små. Historisk har norske obligasjonsfond hatt statsrenter som referanse, men dette har i senere tid blitt byttet ut med nye indekser som i vesentlig større grad tar høyde for kredittrisikoen i det norske obligasjonsmarkedet. Nye og mer representative renteindekser har ført til at den relative risikoen og volatiliteten innenfor obligasjoner også er betydelig redusert.

Oppsummert er relativ risiko i portefølgjen er meget lav.

Oversyn som viser strategi for forvaltningen av Lindås kommune sin portefølgje, forventet avkastning og standars avvik:

	Lindås	Forventet avkastning	Forventet standardavvik
Pengemarked	30 %	2,5 %	0,5 %
Pengemarked	30 %		
Obligasjoner	45 %		
Obl. Norge Kreditt IG	45 %	3,5 %	3,5 %
Noterte aksjer	25 %		
Aksjer Norge	5 %	7,5 %	20,0 %
Aksjer Globale	20 %	6,5 %	16,0 %
Sum	100 %		

Historiske tall for portefølgjen:

	Lindås
Historikk 12/1989 - 12/2018	
Totalavkastning	517,7 %
Årlig gj.snittlig avkastning	6,5 %
Årlig standardavvik	4,1 %
Laveste ann. femårsavk.	1,9 %
Laveste ann. treårsavk.	-0,4 %
Laveste årsavk.	-6,0 %
Laveste 3 mnd. avk.	-5,1 %
Laveste mnd. avk.	-4,4 %
Andel år med neg. avk.	9,5 %
Forventninger	
Avkastning	4,0 %
Standardavvik	4,5 %
Sharpe ratio	0,33

4.3 Risikovurderingar gjeldsforvaltning

Det er ikkje endring i risikoeksponering og gjenverande rentebinding/ vilkår på Lindås kommune sin gjeldsportefølgje.

4.4 Kvalitetssikring

Uavhengig kompetanse skal vurdere rutinane for vurdering og handtering av finansiell risiko, og rutinar for å avdekke avvik frå finansreglementet.

Det er utarbeidd skriftlege rutinar for finansforvaltninga, desse vart vedteken i kommunestyret 03.05.2018.

Knarvik, 27. mars 2019